

MACA-
23040-05

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	урбана регулатива сви модули	година	друга
изборна група	урбанизам 3	семестар	3
наставник	др Бисерка Митровић, ванредни професор бр. каб. 246	статус	изборни
E-mail контакт	biserkamitrovic@gmail.com, biserka@arh.bg.ac.rs	ЕСПБ	2
учесници у настави		часови активне наставе	
		предавања	2
		вежбе	0
		др. облици	
		сам.истр.рад	
		остали часови	
сарадници			
координатор СЦ	др Урош Радосављевић, в. проф.		
пожељне квалификације за пријем студената			

садржај предмета

циљ:

Упознавање са значајем, развојем и садржајем урбане и просторно планерске регулативе у Србији. Стицање информација о различитости захтева и потреба струка укључених у процес урбаног и просторног планирања. Упознавање са општим контекстом законодавства ЕУ. Упознавање процедура и институција у пракси урбаног и просторног планирања у Србији.

теоријска и практична настава:

Теоријска настава обухвата основну легислативу и регулативу урбаног и просторног планирања у Србији, као и регулативу сродних области значајних за урбано и просторно планирање. На предмету се представља усклађеност и међусекторска повезаност различитих сектора унутар урбане регулативе, области животне средине, грађевинског земљишта, јавних саобраћајница и др. У општем смислу, приказује се усклађеност са законодавством ЕУ. Посебан осврт је везан за јавни интерес и учешће јавности, конфликтне ситуације везане за регулативу, потом спровођење урбанистичких и просторних планова, процедуре и институције на различитим нивоима урбаног и просторног планирања у Србији, и напokon за планска документа који нису прописани урбаном и просторно планерском регулативом у Србији.

Практична настава обухвата истраживање студија случаја који се односе на нелегалну/неформалну изградњу у Србији, начине и узроке одступања од легалних оквира планирања и изградње као и могућности превазилажења проблема.

метод извођења наставе:

предавања ex cathedra, дискусије на предавањима и са гостујућим предавачима, активности студената у актуелној планерској процедури, семинарски рад, презентације.

основна литература:

Пајовић Д.: Урбанистички закони јужнословенских земаља – БИХ, Црна Гора, Хрватска, Македонија, Словенија, Србија- Приказ важећих закона, у: Планирање, инвестиције и реализација у транзицији ка европском законодавству, Летња школа урбанизма, Врњачка Бања, 2006.

Пајовић Д.: Преглед урбанистичког законодавства Србије. Удружење урбаниста Србије. Нови Сад, 2005.

EUR-Lex, European Union Law database

Moore V., Huges, D.: Statutes on Planning law, Blackstone Press Limited, London, 1995.

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
  - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
  - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
  - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
  - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
  - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
  - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
  - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
  - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
  - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
  - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
  - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
  - 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
  - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
  - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
  - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
  - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
  - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
  - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	60	завршни испит	40
присуство/активност у току наставе	10	завршни рад	35
тест	10	презентација и одбрана	5
колоквијум/концепт рада	40		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1		Упознавање са предметом, задатком, методом истраживања и студијама случаја
2		Основна карактеристике регулатива урбаног и просторног планирања у Србији; закон, подзаконска акта, прописи и правилници.
3		Регулатива сродних области значајних за урбано и просторно планирање; усклађеност и међусекторска повезаност области.
4		Јавни интерес и учешће грађана у регулативи урбаног и просторног планирања у Србији. Релација урбане регулативе у Србији према регулативи у ЕУ.
5		Врсте, хијерархија и обавезност планова. Планови и ниво детаљности. Врсте и садржај просторних планова са примерима, према важећем закону. Спровођење просторних планова.
6		Врсте и садржај урбанистичких планова са примерима, према важећем закону. Спровођење урбанистичких планова.
7		Врсте и садржај урбанистичких планова са примерима, према важећем закону. Спровођење урбанистичких планова.
8		Урбанистички пројекат са примерима. Садржај и структура. Остали плански документи за имплементацију урбанистичких планова.
9		Процедуре и институције на различитим нивоима урбаног и просторног планирања у Србији. Надлежности и обавезе институција приликом израде, контроле и усвајања планова.
10		Заштита животне средине, Стратешка процена утицаја, процена утицаја на животну средину. Избор теме, дискусија.
11		Релација законодавне материје у Србији према планским документима који нису прописани важећим законима у Србији (стратегije развоја, мастер планови и др.).
12		Релација законодавне материје у Србији према европском законодавству у области урбанизма и просторног планирања. Релација законодавне материје у Србији према нелегалној изградњи.
13		Посета институцијама и присуство/дискусија на јавним седницама комисије за планове.
14		Колоквијум/ радна презентација и концепт семинарског рада. Дискусија.
15		Дискусија о испитном раду-